

Trots

‘Wij **benutten taalvariëteit** van leerlingen en ouders’

TEKST: STIP HILVERSUM EN MARTIN VAN DEN BOGAERDT

BEELD: MARGOT BRAKEL

Er gebeurt in het onderwijs veel moois. In deze rubriek vertellen leden van VOS/ABB waar zij binnen hun school trots op zijn.

Scholen met het predicaat Taalvriendelijke School staan open voor meertaligheid en beschouwen dit niet als een belemmering, maar juist als een rijkdom om te leren. ‘Wij omarmen de culturele identiteit van de leerlingen. Meertaligheid maakt daar deel van uit. De leraren doen een actief beroep op het gebruik van de moedertaal en brengen dat in verbinding met het Nederlands’, vertelt directeur Jacqueline van den Bor van taalvriendelijke basisschool De Dubbeldekker in Hilversum.

Deze openbare school zag de Nederlandstalige populatie in een kleine tien jaar veranderen in een multiculturele. Dit betekent dat er nu nog amper leerlingen op school zijn die het Nederlands als moedertaal hebben. Dat zit niet de ambitie in de weg om alle leerlingen gelijke kansen te bieden om zich zo breed mogelijk te ontwikkelen, benadrukt directeur **Jacqueline van den Bor**: ‘We bereiden onze leerlingen voor op een actieve deelname aan onze maatschappij. Dat doen we door ze te laten ervaren waar ze goed in zijn, door hun zelfstandigheid te bevorderen en door hun te leren zichzelf en anderen te waarderen. Onderdeel daarvan is dat wij veel aandacht besteden aan taal, ook aan hun moedertaal als ze thuis geen Nederlands spreken. Dat doen we, omdat taal de basis is om verder te komen in het leven. Als taalvriendelijke school geven wij de leerlingen optimale kansen. Als ze hun eigen identiteit kunnen ontwikkelen, kunnen zij later op een kansrijke manier deelnemen aan de maatschappij. Wij zien hun afkomst en thuistaal als belangrijke onderdelen van hun identiteit.’

Moedertaal en Nederlands

Wetenschappelijke studies hebben aangetoond dat wanneer leerlingen de gelegenheid krijgen hun thuistaal te gebruiken, zij de schooltaal, in dit geval het Nederlands, sneller gaan beheersen. De Dubbeldekker begon zich hier drie jaar geleden op te oriënteren. De vakgroep taal nam daarin het voortouw en het schoolteam is vervolgens twee jaar ondersteund door het Marnix Onderwijscentrum (MOC), onderdeel van de Marnix Academie in Utrecht. Er werd een visie ontwikkeld op meertaligheid, waarin centraal staat dat het gebruik van de moedertaal in verbinding wordt gebracht met het Nederlands.

Lidy Peters (links) en Pauline Simons: 'Het gebruik van de moedertaal wordt nooit meer verboden op onze school'.

'Thuis taal is onderdeel van identiteit'

Rutu Foundation

Pauline Simons van de vakgroep taal en leraar in groep 7-8 kwam tijdens dit traject de Rutu Foundation op het spoor ('rutu' betekent in het Sranantongo 'roots' oftewel 'wortels'). 'Deze stichting stimuleert het gebruik van de moedertaal in de school en versnelde het proces waarin wij op dat moment zaten. Het gaf ons handvatten om verdere invulling te geven aan ons beleid', aldus Simons. Intern begeleider Lidy Peters die ook deel uitmaakt van de vakgroep taal, voegt daaraan toe: 'Wij hebben met het team in kaart gebracht wat we al deden als Taalvriendelijke School en wat nog in ontwikkeling was. Daarna hebben we de aanvraag voor het predicaat ingediend. Het gebruik van de moedertaal wordt nooit meer verboden op onze school. We maken juist gebruik van de taalvariëteit die onze leerlingen en hun ouders bezitten.'

Uitgangspunten

Taalvriendelijke School De Dubbeldekker zet de volgende punten centraal:

- Iedereen is welkom, ook leerlingen met een andere moedertaal dan het Nederlands. Meertaligheid wordt beschouwd als rijkdom.
- Leerlingen en ouders krijgen de ruimte om hun moedertaal te spreken in de school.
- Ouders worden gestimuleerd hun moedertaal te onderhouden met hun kinderen.

Meer weten? Neem contact op met directeur Jacqueline van den Bor van obs De Dubbeldekker via directie@dedubbeldekker.nl. Voor meer informatie over het concept Taalvriendelijke/Language Friendly School gaat u naar languagefriendlyschool.org.

Kansen voor multiverse basisschool

Intern begeleider Lidy Peters van openbare basisschool De Dubbeldekker in Hilversum heeft het boek *Talen die scholen in komen* geschreven. Peters wijst erop dat vrijwel alle scholen leerlingen hebben die thuis geen Nederlands spreken. Haar boek, uitgegeven bij LannooCampus, gaat over de vraag wat dit betekent voor schoolteams en voor leerlingen.

Portugees en Pools

Peters noemt een paar voorbeelden. 'Een nieuwe leerling die Portugees spreekt, kan bijvoorbeeld goed geholpen worden door een klasgenoot die dat ook doet. Een leerling die Pools spreekt maar moeite heeft met de uitleg van sommen, kan uitleg krijgen van een klasgenoot die ook Pools spreekt. Leraren maken de talen van de leerlingen zichtbaar in de klas. Het is geweldig om te zien hoe fijn leerlingen het vinden wanneer er een beroep wordt gedaan op hun thuistaal. We krijgen ondersteuning van de Rutu Foundation bij het verder uitwerken van ons taalvriendelijk taalplan. Het team krijgt toegang tot tools en een digitale bibliotheek.' Op 6 april jongstleden hees openbare basisschool De Dubbeldekker coronaproof maar feestelijk samen met leerlingen en leerkrachten de vlag van de Taalvriendelijke School. ◀